

УНИВЕРЗИТЕТ ПРИВРЕДНА АКАДЕМИЈА У НОВОМ САДУ

ФАКУЛТЕТ САВРЕМЕНИХ УМЕТНОСТИ, БЕОГРАД

ОБРАЗАЦ ЗА ПИСАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ОЦЕНИ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА
-обавезна садржина-

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовao комисију 14.07.2018 год. Одлука Наставно научно-уметничког већа о именовању комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта кандидата Милоша Вујића број 99/2017</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>Владимир Величковић (Ментор), гостујући професор, Цртање и сликање, 22.12.2014. године, Факултет савремених уметности у Београду, Универзитет Привредна академија у Новом Саду.</p> <p>мр Саша Филиповић, редовни професор, Цртање и сликање, 22.04.2013. године, Факултет савремених уметности у Београду Универзитета Привредна академија у Новом Саду</p> <p>мр Гордан Николић, редовни професор, Ликовне уметности, 25.11.2004. године, Факултет ликовних уметности Универзитета уметности у Београду</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Милош (Горан) Вујић</p> <p>2. Датум рођења, општина, Република: 30.3.1990. Бањалука, Босна и Херцеговина</p> <p>3. Датум одбране, место и назив мастер теме: 25.09.2014. год. Галерија Факултета савремених уметности у Београду, мастер изложба под називом <i>Моји пијетлови – интуитивно компоновање слике.</i></p> <p>4. Уметничка област из које је стечено академско звање мастер ликовни уметник: Ликовне уметности</p> <p>5. Радно искуство: /</p> <p>6. Публиковани радови по категоријама:</p>

Чланство у уметничким удружењима

2018. Члан УЛУС-а.

Самосталне изложбе

2014. Београд, Галерије Факултета савремених уметности, мастер изложба слика;
 2014. Бањалука, Галерија Бански двор, *Експресија тијела*, слике;
 2016. Бањалука, Галерија Бански двор, *Моји тијелови-интуитивно компоновање слике*;
 2016. Лакташи, Галерија Центара за културу и образовање, слике;
 2017. Србац, Галерија Дома културе, слике.

Колективне изложбе

2015. Београд, Галерија Прогрес, слике;
 2016. Београд, Галерија Барутана, слике;
 2017. Београд, Уметнички павиљон „Цвијета Зузорић“, слике;
 2017. Србац, Галерија Дома културе, *Бардача-Србац 2017*, 34. сазив;
 2018. Београд, Уметнички павиљон „Цвијета Зузорић“, Нови чланови УЛУС-а;
 2018. New York, „ARTBOX.PROJEKT New York 1.0“, ARMORY ARTWEEKS NEW YORK;
 2018. Београд, Уметнички павиљон „Цвијета Зузорић“, „Пролећна изложба 2018“;
 2018. Бањалука, Галерија Бански двор, „Боје звука“.

III НАСЛОВ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

“Умјетник као митолог”
 „Artist as mythologist“

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

Прегледом писаног дела докторског уметничког пројекта под насловом *Умјетник као митолог*, стиче се утисак да је кандидат **Милош Вујић**, врло одговорно и студиозно приступио теми.

Рад је по тематици јединствен, што је условило и специфичан избор литературе коју је аутор користио. Текст је у

целини добро компонован, разумљив, прегледан, а повремено и истанчан. Подела поглавља на потпоглавља је логична и олакшава читање рада не одузимајући му чврстину структуре. Увиди аутора су солидно утемељени, а избор компаративног материјала инвентиван, тако да се у целини рад може сматрати аутентичним и научно заснованим и литературом поткрепљеним.

У писаном делу рада, кандидат анализира и расправља, вредносне и значењске карактеристике мита у контексту уметности и културе, кроз различите аспекте и критичког промишљања противуречности дефинисане теме истраживања. Кандидат истражује контекст културе у свим идеолошким и значењским аспектима у којима настаје мит, ограничавајући своје истраживање на словенској односно српској митологији. Основно полазиште заснива на познатој дефиницији да је мит света прича и колективно предање које исказује архаичне представе о свету формулисане фантастичким, метафоричким, алегориским и архетипским наративним сликама, али даље закључује да његов смисао није у измишљању, фантастици и надприродности, него у наративној концептуализацији чулног искуства света, промишљања природних и духовних појава. Значајно за разумевање структуре митског мишљења је позивање на Леви-Строса, по коме се елемент митског мишљења увек може разложити на две фазе: (1) првостепено стварање знака (приче, представе, замисли) из основног конкретног искуства, на пример, да је небо плаво, ватра врела или да је лед леден, и (2) другостепена трансформација конкретног знака с дословним значењима у метафоричну, алегоријску и сликовиту причу о космички плавом, пакленој ватри или леденом граду. Трансформацији првостепеног конкретног знака у другостепени митски знак стоји на располагању неограничен број могућности варирања, комбиновања и развијања приче, које су у функцији установљивања мита као универзалне приче о егзистенцији света. Ова сазнања кандидат употпуњује анализом и приказом више словенских божанстава (Сварог, Дажбог, Перун, Триглав, Велес и Радигост) као најистакнутијих представника словенског паганског света које ће у практичном раду користити као моделе за креирање визуелних знаковних структура.

VI	ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА
----	---

Практичан део рада докторског уметничког пројекта под насловом *Умјетник као митолог*, кандидата Милоша Г. Вујића, састоји се од 25 слика рађених у техници уља на платну и комбинованој техници димензије од 100 x70 до 180 x160 и три скулптуре рађене од костију стиропора и гипса средњег формата.

Истраживање теме *Умјетник као митолог*, као и ток рада на писаном пројекту прати упоредо уметничко истраживање различитих техничких приступа слици и објекту. Своју уметничку стратегију кандидат заснива на тексту а потом реализује уметничке радове који имају карактер модела или визуелне језичке игре. Моделима и визуелним језичким играма концептуално се представљају односи, ситуације и облици комуникација у свету уметности и култури. Његов поступак обухвата три нивоа расправе:

- уметност одређује као језички контекст, оквир или окружење у којем делује,
- уметност је културни (историјски, значењски, вредносни, политички) контекст,
- задатак уметника је истраживање концептуалних, језичких, политичких, егзистенцијалних и функционалних односа који се успостављају у том контексту.

Уметник као митолог је проучавалац културе, односно митологије. Његов је задатак разумевање и објашњавање исте, описивање и објашњавање њених скривених механизма производње значења, смисла, вредности и идеологије. Овај задатак није једноставно извршити, јер је уметник у противуречном односу: он истовремено припада свету уметности и са друге стране је митолог који га проучава. Зато је овај поступак метајезички и релативистички. Метајезички је стога што излази из оквира првостепених језика уметности и језика комуникације конкретне културе (словенске митологије) и заснива визуелне језике интерпретације културе. Уметник, као митолог, мора да створи вештачки метајезик да би објаснио првостепене језике, облике понашања и вредности света уметности. Његов је поступак релативистички јер показује да је:

- митологија људски производ и тиме доступнија од природе,
- да је митологија творевине културе и
- да је идеологија субјективна.

Кандидат своју је критичку теорију уметности извео из филозофије језика, психолошких критичких теорија и социјалне антропологије. Он закључује, да су богови су за Словене одражавали оно свето, суштинско, недодирљиво, да су постојали су више у срцима него у стварности. Митови су за њих, изражавали свакодневне потребе, жеље, тежње људи, али и оно што их је уздизало изнад обичности судбине, изнад граница дела, изнад случајности поступака. Митолошке приповести, тако, презриво одбацују материјално, као временске и просторне међе, а да бисмо их разумели морамо да одбацимо своју рационалну логику. Оне се несумљиво обраћају другом делу нас самих, који није неповезан са нашим свакодневним искуством, али који лебди над њим. Мит не умере, већ се преображава. Током свог развоја, променљива веровања човечанства задају му тешке ударце; одупире се, прилагођава своју слику околностима, изнова тумачи своје ликове. Одупире се, остајући моћан и када се разводни вера у чијем окриљу обитава; задржава свој престиж кроз остатке цивилизације која га је изнедрила. Понекад се митови чак међусобно мешају и уклапају, и као да онемогућавају сваки директни напад на себе. За једне мит, за друге реалност, оне су дале печат данашњим цивилизацијама и мање су или више записане у свести сваког од нас.

Овде се не говори о вери, већ само о чудноватом. Такође су ретко узимане различите верзије мита; њихова је важност у значењу тренутка у коме су настали, те у околностима које су их учиниле трајним. Кандидат се држао најзаступљеније приповести, оне која се најдуже одржала и обишла највећи простор.

VI ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Писани и практични део докторског уметничког пројекта кандидата Милоша Г. Вујића у потпуности одговара наслову пројекта. Докторски уметнички пројекат је оригиналан уметнички рад реализована по методологији уметничког истраживања и садржи писану експликацију и практичну реализацију. На основу реализованих радова, може се закључити, да су дати одговори на постављена истраживачка питања као и препоруке за будућа истраживања. На основу свега изнесеног, **може се констатовати да је кандидат успешно реализовао дефинисане циљеве и тестирао хипотезе постављене у склопу докторског уметничког пројекта, стога Комисија доноси позитивну оцену о начину приказа и тумачењу резултата истраживања.**

VII КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

1. Да ли је докторски уметнички пројекат реализован у складу са образложењем наведеним у пријави теме?
Докторски уметнички пројекат реализован је у складу са образложењем наведеним у пријави теме.

2. Да ли докторски уметнички пројекат садржи све битне елементе?

Докторски уметнички пројекат **садржи све битне елементе у писаном и практичном делу рада**, и састоји се из практичног дела рада, приказаних радова на изложби и комплементарног писаног дела рада који представља теоријски оквир и уноси изванредан ред у разумевању поетичких подстицаја опредмећених у сликама.

У оквиру увода изложене су основне стваралачке фазе неопходне за реализацију практичног дела докторског уметничког пројекта. У првом поглављу бави се тумачењем мита из различитих аспеката (филозофског, психолошког, социолошког и естетичког). У другом поглављу бави се истраживањем услова за настанак мита. У трећем поглављу даје приказ најважнијих словенских божанстава (Тиглав, Радигост, Велес, Сварог, Дажбог и Перун). У четвртном и петом поглављу, даје приказ словенских демона (вампира, ала и аждаја, змаја, караконцуле и псоглави, вештица, баба Јага, као и животиње у улози демонских бића (петао, вук, коњ). У другом, трећем и четвртном поглављу бави се историјом авангарде, од почетака до постмодернизма. Писани рад садржи и списак коришћене литературе (104-107) са 48 библиографских јединица, вебграфију (електронска издања) (107-108), Биографију аутора (108-109), Изјава о ауторству (110), Изјаву о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада (111), Изјава о коришћењу (112) и репродукције (113-140).

Прилози су подељени у две целине: прву чине репродукције слика и другу репродукције скулптура.

На основу изнесеног, констатујемо да докторски уметнички пројекат садржи све битне елементе.

3. По чему је докторски уметнички пројекат оригиналан допринос уметности?

Докторски уметнички пројекат *Умјетник као митолог*, кандидата **Милош Г. Вујић**, представља наставак уметничког истраживања, које је започело још на мастер студијама ликовних уметности и наставило се током докторских студија. Уметничко истраживање кретало се у различитим правцима и постепено и контролисано померало кроз фазе од статуса слике до статуса скулптуре, а засновано на словенској митологији.

Значајан је систематичан и аналитичан приказ богова, хероја и демона словенске митологије, кроз изворе у књижевности, сликарству, вајарству, али и у културним обредима и свакодневним обичајима. Као и запажање да је митологија неопходна у схватању старих народа, у овом случају Словена.

Указујући на њихову покретљивост, кандидат успева да пренесе главне митолошке приче, а у жељи да их боље разуме, започиње ликовну имагинацију и размишљање са намером да буде сведок историје и одраз везе међу различитим генерацијама и различитим географским подручјима. Митологија постоји у свим земљама. Њене су темеље усвојили сви народи, јер учвршћује њихово порекло, ојачава заједницу и потврђује њихов идентитет. Сваки мит користи чудноватост која му је својствена, а која за друге скрива нешто страно. Стога је кроз уметничку праксу кандидат закорачио у свет који није наш и који нам допушта бекство изван свог духовног простора. Ово путовање кроз митове уводи у свет интима великих цивилизација, у нашем случају словенске. Сталност митолошких прича лежи у особинама ликовна: и када се околности промене и ток описаних пустиловина измени, актери остају исти. Богови, демони и хероји, од када су створени, па кроз бројне догоровштине које им се приписују, имају специфично лице, јасно наглашене карактерне црте и особите моралне вредности.

Кандидат у свом практичном раду преноси приповести какве су до нас допрле кроз књижевност, ликовне уметности и обреде са којима се кроз историју и митологију упознајемо. Визуелно уобличавање изводи ликовним језиком беспредметног сликарства, које облике не узима из видљивог света. Осећање креативне снаге која је производ духа пре него спољашње визије или мануелне вештине, омогућава кандидату да дође до израза који је потпуно лишен представа и тако избегне опасност од илустративности. Кандидат, у креирању биоморфних површина, поступа на сликарски, импровизаторски и експресионистички начин. У раду се примећује склоност ка бајковитој наративности, која природно проистиче из његовог интересовања за митологију, и сликарски речник пун фигура које се преображавају у апстрактне облике усред узбурканог променљивог пејзажа.

На основу изнесеног, констатујемо да је у оквиру докторског уметничког пројекта остварен оригиналан допринос уметности у подручју дефинисаног предмета истраживања.

4. Недостаци докторског уметничког пројекта и њихов утицај на резултат истраживања

Анализом докторског уметничког пројекта **нису уочени недостаци** који могу да утичу на постизање дефинисаних циљева, презентовање реализованих радова.

VIII ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

да се докторски уметнички пројекат кандидата Милоша Г. Вујића, под насловом “Умјетник као митолог” прихвати и кандидату одобри одбрана пред усвојеном Комисијом на Факултету савремених уметности у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

_____
Проф. Владимир Величковић (Ментор), гостујући професор

_____
Проф. мр Саша Филиповић, редовни професор

_____
Проф. мр Гордан Николић, редовни професор

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.